Ο μόλις 42 ετών ηθοποιός και σκηνοθέτης Τομά Ζολί είναι ο «εγκέφαλος» της πρώτης τελετής έναρξης Ολυμπιακών Αγώνων που θα γίνει εκτός σταδίου. / The 42-year-old actor and director, Thomas Jolly, is the mastermind behind the first Olympic Games opening ceremony that will take place outside a stadium.

©ANTHONY DORFMANN

Ο ΤΟΜΑ ΖΟΛΙ ΜΑΣ ΞΕΝΑΓΕΙ ΣΤΙΣ ΤΕΛΕΤΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΕ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

Σκηνή του θα είναι η υδάτινη φλέβα του Σηκουάνα, προβολέας του ο ήλιος. Ο Τομά Ζολί, καλλιτεχνικός διευθυντής των τελετών έναρξης και λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων στο Παρίσι, μιλάει στο Blue για όσα σχεδίασε, την επιρροή του από την Ελλάδα, την ανάγκη του να νιώσουμε πιο δυνατοί και ενωμένοι μετά τους Αγώνες.

THOMAS JOLLY WALKS US THROUGH THE CEREMONIES HE'S PLANNING FOR THE PARIS OLYMPICS

The River Seine will serve as his stage and the sun as his spotlight. Thomas Jolly, the artistic director of the opening and closing ceremonies for the 2024 Paris Olympics, talks to Blue about what he has planned, his Greek influences, and the need for the Games to make the world feel stronger and more united.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ / BY YORGOS ARCHIMANDRITIS

«Όλα θα πάνε καλά». Αυτό το τραγούδι της Γαλλικής Επανάστασης –ça ira, ça ira, ça ira– είναι ο τίτλος που θα έβαζε ο ιδιοφυής σκηνοθέτης θεάτρου και όπερας Τομά Ζολί στις τελετές έναρξης και λήξης που σχεδίασε για τους Ολυμπιακούς Αγώνες 2024 στο Παρίσι, ως καλλιτεχνικός διευθυντής της διοργάνωσης. Το αποκαλύπτει ο ίδιος στο Blue, περιγράφοντας σχεδόν με συγκίνηση τον τρόπο που σχεδίασε μια τελετή που για πρώτη

"Everything will be fine." That emblematic song of the French Revolution – "Ça ira" – is the title that Thomas Jolly, the brilliant French theatre and opera director, would choose for the opening ceremony he is designing for the 2024 Paris Olympic Games.

You can hear the emotion in the voice of the event's artistic director as he speaks to Blue about the way he planned a ceremony that, for the first time in the Games' history, is not being held inside a stadium setting.

φορά στην ιστορία δεν γίνεται σε στάδιο, αλλά πάνω στο σώμα του Σηκουάνα, «η ενσάρκωση μιας ισχυρής γυναίκας που αντιστέκεται στη βία», σε όλο το Παρίσι, σε μια διαδρομή 6 χλμ.

Κάθε εθνική συμμετοχή θα βρίσκεται πάνω σε ένα διαφορετικό πλοίο σε αυτή τη διαδρομή. «Μιλάω κάθε μέρα για την Ελλάδα, αφού το ελληνικό πλοίο θα δώσει το σήμα εκκίνησης», εξηγεί και ομολογεί ότι ως άνθρωπος του θεάτρου νιώθει ότι «η Ελλάδα είναι πολύ παρούσα μέσα μου». Ο Ζολί, μόλις 42 ετών, εξομολογείται ότι θέλει μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες να νιώθουμε όλοι πιο δυνατοί. «Πιο δυνατοί επειδή είμαστε μαζί».

Ποιο είναι το αφήγημα που επιθυμείτε να δημιουργήσετε για την τελετή έναρξης των τρίτων Ολυμπιακών Αγώνων του Παρισιού;

Κατ' αρχάς θα ήθελα να πω ότι η ιδέα της τελετής έναρξης στον Σηκουάνα ανήκει στον Thierry Reboul, τον εκτελεστικό διευθυντή των εκδηλώσεων και των τελετών των Ολυμπιακών Αγώνων του Παρισιού. Και αμέσως θέλησα να τη θέσω σε εφαρμογή, απευθυνόμενος σε συγγραφείς για να εκφράσουν το νόημά της. Έτσι, αντλήσαμε ιδέες και έμπνευση από τα μνημεία και από τα σημεία από τα οποία θα περάσει η τελετή. Δεν πρόκειται δηλαδή για μια χρονολογική περιγραφή της ιστορίας της Γαλλίας, αλλά για το τι αφηγείται το κάθε σημείο από το οποίο θα περάσουν οι αθλητές. Υπάρχουν περί τα δώδεκα tableaux τα οποία για πρώτη φορά αλλάζουν την καθιερωμένη δομή των τελετών, αναμειγνύοντας το θέαμα, τις παρελάσεις των αντιπροσωπειών και τα στοιχεία του πρωτοκόλλου. Για πρώτη φορά στην ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων, όχι μόνο η τελετή δεν θα λάβει χώρα σε στάδιο, αλλά οι αντιπροσωπείες θα περνούν και από σημεία με καλλιτεχνική και πολιτιστική σημασία.

Ποιες είναι οι προκλήσεις και οι πρακτικές δυσκολίες αυτού του εγχειρήματος;

Πρώτα απ' όλα, η πρόκληση είναι ότι δεν υπάρχει κάποιο μοντέλο που μπορούμε να ακολουθήσουμε, διότι αυτό που πρέπει να δημιουργήσουμε δεν έχει ξαναγίνει. Πρέπει να επινοήσουμε λοιπόν τα πάντα, ακόμα και τον τρόπο με τον οποίο δουλεύουμε. Όσον αφορά τις δυσκολίες, αυτές προέρχονται εν μέρει από το γεγονός ότι η τελετή εμπεριέχει φυσικά στοιχεία. Πρέπει να ξέρεις πώς θα ενσωματώσεις τη φύση στην όλη διαδικασία, δηλαδή τα ρεύματα του Σηκουάνα, την ταχύτητα του ανέμου, η οποία είναι διαφορετική κάτω από κάθε γέφυρα του ποταμού, ή ακόμα τα σημεία όπου αναπαράγονται τα ψάρια, ώστε να μη διαταράξεις το οικοσύστημα του ποταμού. Έπειτα, υπάρχουν τα στοιχεία της πόλης γύρω από αυτόν, οι προκυμαίες, η σταθερότητά τους, το βάθος και το ύψος τους, το ύψος των γεφυριών επίσης, τα μνημεία στις όχθες του και τα μουσεία. Όλα αυτά πρέπει να τα διαχειριστούμε.

Πώς θα χρησιμοποιήσετε τα φυσικά στοιχεία, όπως για παράδειγμα το φως;

Κατ' αρχάς να πω ότι το πρώτο πράγμα που σκέφτηκα ήταν ότι το σκηνικό που είχα στη διάθεσή μου ήταν από τα πιο όμορφα που θα μπορούσε να φανταστεί κανείς, ότι σε ένα στάδιο δεν θα μπορούσα να έχω τόση ομορφιά, γιατί το ποτάμι περνάει από απίστευτα γεφύρια και υπέροχα αρχιτεκτονήματα διαφορετι-

©ANTHONY DORFMANN

It will instead be on the River Seine, the embodiment of "a strong woman resisting violence," covering a route of 6 kilometres through Paris.

Each national team will be on a different vessel along this route. "I talk about Greece every day because the Greek boat will signal the start of the procession," says Jolly, who, as a person of the theatre, feels that "Greece is always present inside me."

The 42-year-old also says that he wants the world to feel more empowered after the Olympic Games, "stronger because we will be united."

What's the story you want to tell with the opening ceremony of Paris' third Olympic Games?

To begin with, I'd like to say that the idea of holding the opening ceremony on the Seine belongs to Thierry Reboul, the executive director of events and ceremonies for the Paris Games. I embraced the idea immediately and contacted various writers to get their views on what the river signifies. So, we drew ideas and inspiration from the monuments and locations along the route of the ceremony. It's not, you see, a chronology of France; it reflects on the meaning of each location the athletes pass. There are around a dozen tableaux that will, for the first time, change the customary ceremony structure, by blending spectacle, the procession of the teams, and elements of the protocol. It's the first time in the history of the Olympic Games that the ceremony will not only be held outside a stadium setting, but that the teams will also be passing points of artistic and cultural interest.

What are some of the challenges and practical difficulties of such an undertaking?

First of all, the main challenge is that we don't have a model we can follow because what we need to do has never been done before. Therefore, we need to invent everything from scratch, including the way we work. As far as the difficulties are concerned, these arise partly from the fact that the ceremony involves natural elements. You need to know how to integrate nature into the entire process, taking into account the Seine's currents, the wind speed (which varies under each bridge spanning the

κών ιστορικών περιόδων. Οπότε σκέφτηκα να μη φτιάξω άλλα σκηνικά, αλλά να χρησιμοποιήσω τα υπάρχοντα. Αυτό ήταν το πρώτο βήμα. Το δεύτερο ήταν να χρησιμοποιήσω τον ήλιο, γιατί πιστεύω ότι μπορείς να δημιουργήσεις μια εορταστική, χαρούμενη εκδήλωση χρησιμοποιώντας τον πιο όμορφο προβολέα του κόσμου. Έτσι, τουλάχιστον τα δύο τρίτα της τελετής θα είναι χωρίς τεχνητό φως. Θα εκμεταλλευτούμε το φως του ήλιου που δύει, το οποίο, αυτή την εποχή του χρόνου στο Παρίσι, παράγει θεαματικές και μεγαλειώδεις εικόνες, αν ο καιρός είναι καλός. Αυτό όμως δεν μπορώ να το εγγυηθώ, γιατί η φύση είναι απρόβλεπτη. Γι' αυτό πρέπει να φιλοσοφεί κανείς τα πράγματα και να συνειδητοποιεί ότι δεν μπορεί να ελέγξει τα πάντα. Αλλά, αν ο ήλιος έρθει να γιορτάσει μαζί μας, θα είναι μια υπέροχη βραδιά.

Για να προετοιμαστείτε, παρακολουθήσατε προηγούμενες τελετές έναρξης;
Φυσικά, είδα αρκετές από αυτές για να εμπνευστώ. Είδα τις τελετές στο Λονδίνο, στο Πεκίνο, στο Τόκιο, στο Ρίο και φυσικά της Αθήνας. Ο Δημήτρης Παπαϊωάννου, που έκανε την τελετή έναρξης στην Αθήνα το 2004, είναι ένας καλλιτέχνης τον οποίο θαυμάζω πάρα πολύ. Έχω δει επίσης αρκετές από τις παραστάσεις του στο θέατρο. Είναι ένας πολύ σπουδαίος καλλιτέχνης. Καθώς είμαι άνθρωπος του θεάτρου, προφανώς η Ελλάδα, ως κοιτίδα της δραματικής τέχνης, είναι πολύ παρούσα μέσα μου. Σε αυτήν οφείλω και τη μεγάλη μου αγάπη για τους ελληνικούς μύθους, αλλά και τους μύθους γενικότερα. Ο ρωμαϊκός μύθος της δημιουργίας του Σηκουάνα, για παράδειγμα, είναι η ιστορία της νύμφης Σεκουάνα η οποία μεταμορφώθηκε σε ποτάμι καταδιωκόμενη από τον Ποσειδώνα. Το ποτάμι αυτό λοιπόν είναι μια γυναίκα που αντιστέκεται σε έναν καταπιεστή. Είναι ήδη ένα σπουδαίο σημάδι και μια σπουδαία δραματουργική γραμμή να πούμε ότι ο Σηκουάνας είναι η ενσάρκωση μιας ισχυρής γυναίκας που αντιστέκεται στη βία. Οι ιστορίες που αφηγούνται οι μύθοι εξακολουθούν να είναι λίγο πολύ οι ίδιες ακόμα και σήμερα.

Έχετε πει ότι μια ολυμπιακή τελετή είναι η εικόνα, σε μια δεδομένη στιγμή, μιας χώρας. Σήμερα, ποια εικόνα της Γαλλίας θέλετε να προβάλετε;
Θέλησα να αντισταθώ στον κίνδυνο της υπεράσπισης μιας ενιαίας ταυτότητας, στον κίνδυνο να λέμε ότι η Γαλλία είναι αυτό ή εκείνο. Νομίζω ότι, ενάντια σε εκείνες τις πολιτικές δυνάμεις που θα ήθελαν να παρουσιάσουν σήμερα μια ψεύτικη ταυτότητα της Γαλλίας, η τελετή θα πει ότι η Γαλλία είναι ένα πλήθος πολλών διαφορετικών ανθρώπων με πολλές διαφορετικές κουλτούρες. Θα πει ότι η Γαλλία είναι μια χώρα ανοιχτή στους άλλους, μια χώρα πλούσια από την επαφή της με άλλες κουλτούρες και πολιτισμούς. Έτσι, είναι καλύτερα να γιορτάζουμε τον πλούτο, την ομορφιά και τη δύναμη αυτών των σχέσεων παρά να θέλουμε να επιστρέψουμε σε μια Γαλλία που, άλλωστε, δεν υπάρχει, αφού ακόμα και η ιστορία της μας λέει ότι αναμειγνύεται με τον υπόλοιπο κόσμο και συνδέεται μαζί του εδώ και εκατοντάδες χρόνια. Αυτό λοιπόν θέλω να εκφράσω με την τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων στο Παρίσι. Ότι η γαλλική πρωτεύουσα είναι μια πόλη-κόσμος, ότι είναι μια πόλη ανοιχτή, μια πόλη πέρα από τα όρια της Γαλλίας, μιας χώρας τόσο πλούσιας στην ποικιλομορφία και στον πλουραλισμό της.

river), or even the spots where fish spawn, so as not to disrupt the river's ecosystem. Then there are the urban elements on either side of the river – the quays, their stability, depth and height, the height of the bridges, the monuments on the riverbanks and the museums – all of these elements have to be taken into consideration.

How will you employ the natural elements, such as, say, sunlight?
The first thing that came to mind was that the "stage" being put at my disposal was the most beautiful anyone could ever imagine, and that I could never have this much beauty in a stadium, because the river passes by some incredible bridges and some marvellous architecture from different historical periods. So, I knew I didn't have to create any stage props; I could use the ones I already had. That was the first step. The second step was using the sun, because you can create a celebratory and joyful event with the most beautiful spotlight in the world. Therefore, at least two-thirds of the ceremony will be without artificial lighting. We will take advantage of the light of the setting sun, which, this time of year in Paris, produces a spectacular and majestic sight – if the weather holds. This is something I cannot guarantee, of course, because the weather can be unpredictable. This is why we need to come to terms with the fact that we cannot control everything. But if the sun comes out to celebrate with us, it will be a wonderful evening.

Did you study other opening ceremonies in preparation for this one?
Of course! I watched several to take inspiration. I watched the ceremonies of the London, Beijing, Tokyo, Rio and, of course, the Athens Games. Dimitris Papaioannou, who designed the opening ceremony for Athens 2004, is an artist I admire immensely. I've also seen several of his performances at the theatre; he is, indeed, a great artist. Being a person of the theatre myself, I obviously feel the presence of Greece, the birthplace of the dramatic arts, very strongly inside me. I also owe my love of Greek mythology, and of mythology in general, to this. The Roman myth describing the creation of the Seine, for example, is the story of a nymph, Sequana, who transforms into a river while being pursued by Poseidon. This river is, therefore, a woman resisting an oppressor. That is already

©ANTHONY DORFMANN

Για σας, λοιπόν, η σκηνοθεσία της τελετής έναρξης είναι και μια πράξη πολιτική;
Φυσικά. Ως Έλληνες γνωρίζετε πολύ καλά ότι η λέξη «πολιτικός» προέρχεται από τη λέξη «πόλις» και από τη στιγμή που η πόλη συναθροίζεται, γινόμαστε πολιτικοί. Και στην περίπτωση αυτή, δεν συναθροίζεται μόνο η πόλη, αλλά όλος ο κόσμος, καθώς η εκδήλωση αυτή συγκεντρώνει τον μεγαλύτερο αριθμό θεατών στον πλανήτη. Από τη στιγμή που 1,5 με 2 δισεκατομμύρια άνθρωποι παρακολουθούν το ίδιο πράγμα την ίδια στιγμή, γινόμαστε πολιτικοί. Και επειδή είναι ένα ραντεβού που ο κόσμος δίνει κάθε τέσσερα χρόνια, είναι σημαντικό να κοιτάξουμε τους εαυτούς μας κατάματα. Είναι σημαντικό να δούμε τον πλούτο μας, την πολυμορφία και τη δύναμη του κόσμου αυτού ως συνόλου, αλλά και τα προβλήματα με τα οποία βρίσκεται αντιμέτωπος, όπως τα οικολογικά ζητήματα ή τις ένοπλες συγκρούσεις που δοκιμάζουν τον πλανήτη μας σήμερα. Άλλωστε, οι Ολυμπιακοί Αγώνες εγγράφονται σε μια ιστορική παράδοση ειρήνης, κι αυτό από την εποχή του βασιλιά της Ηλείας, Ίφιτου.

Αναφέρεστε στον ιδρυτικό μύθο των Ολυμπιακών Αγώνων…
Ακριβώς. Σύμφωνα με αυτόν, ο βασιλιάς Ίφιτος έπρεπε να δει το μαντείο για να βάλει τέλος όχι μόνο στην ασθένεια που δοκίμαζε το ελληνικό βασίλειο, αλλά και στους εσωτερικούς πολέμους στον ελληνικό κόσμο. Έτσι, ο χρησμός τού είπε να αναδιοργανώσει τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες επανιδρύθηκαν εκείνη την εποχή, ακριβώς με την επιθυμία τόσο για ειρήνη όσο και για θεραπεία. Και αυτό, νομίζω, είναι ένα πολύ ισχυρό μήνυμα. Η ειρήνη και η θεραπεία. Θεραπεία, επίσης, όχι απαραίτητα από φυσικές ασθένειες, αλλά από ανθρώπινα δεινά όπως ο ρατσισμός, η ομοφοβία και κάθε είδος διακρίσεων. Νομίζω ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες ενσαρκώνουν αυτές τις αξίες. Οπότε, πρόκειται για πολιτική πράξη, επειδή είναι και ένας εορτασμός της ζωής και του ανθρώπου. Και πιστεύω ότι δεν μπορείς να γιορτάσεις τον άνθρωπο αν δεν είσαι συνειδητοποιημένος. Θεωρώ λοιπόν ότι πρέπει να γιορτάζουμε με συνείδηση, ώστε μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες να είμαστε πιο δυνατοί, πιο δυνατοί που είμαστε μαζί.

Ο ελληνικός πολιτισμός με ποιον άλλον τρόπο θα είναι παρών στην τελετή;
Ξέρετε, μιλάω για την Ελλάδα κάθε μέρα, επειδή το ελληνικό πλοίο με την ελληνική αποστολή είναι το πρώτο πλοίο αθλητών που μπαίνει με μεγάλη λαμπρότητα στο Παρίσι, ανοίγοντας θριαμβευτικά την τελετή. Στην πραγματικότητα, χρησιμοποιούμε ένα παλιό μοντέλο της μεγαλοπρέπειας των εορτασμών της αρχαιότητας. Το ελληνικό πλοίο λοιπόν θα δώσει το σήμα εκκίνησης. Και καθώς πρόκειται για μια μεγάλη παρέλαση που θα ακολουθήσει την Ελλάδα, μιλάμε για το ελληνικό σκάφος κάθε μέρα, ώστε να του δώσουμε το ακριβές σήμα εκκίνησης, να οργανώσουμε την αναχώρησή του και ούτω καθεξής. Για μένα, λοιπόν, στη δουλειά που κάνω αυτή τη στιγμή, η Ελλάδα είναι το σημείο αναφοράς μου. Στην τελετή έναρξης θα υπάρξει επίσης μια αναφορά στην Ευρώπη. Όσο για την τελετή λήξης, δουλεύω πάνω σε μια ιστορία, σε μια επιστροφή στις ρίζες των Αγώνων, και σε αυτό το σημείο νομίζω ότι η τελετή λήξης είναι ένας πολύ ωραίος φόρος τιμής, ελπίζω, στον ελληνικό πολιτισμό και στην ελληνική ιστορία.

a significant symbol and a powerful dramaturgical line, to say that the Seine embodies a strong woman resisting violence. The stories told by myths remain the same today, to a greater or lesser extent.

You have said that an Olympic ceremony is a snapshot, a specific moment, of a country. What is the image of France you are trying to convey?
I wanted to avoid the pitfall of upholding a single identity, the pitfall of saying that France is this or that. I think that, in defiance of those political forces that are seeking to present a false identity of France today, the ceremony will say that France is a plethora of many different people and many different cultures. It will say that France is open to everyone, a country that is enriched through its association with other cultures and civilisations, and that it is better to celebrate the richness, beauty and power of these relationships than to want to go back to a France that does not, in any case, exist, as even our history tells us that it has been intertwined with and connected to the rest of the world for hundreds of years. So, this is what I want to express in the Paris Olympics opening ceremony: That the French capital is a world in itself, that it is open, a city that stretches beyond the borders of France, a country so rich in diversity and pluralism.

©ANTHONY DORFMANN

Would you, therefore, agree that directing the opening ceremony is also a political statement?
Of course. As Greeks, you know that the word “politics” stems from “polis,” and that when a city comes together, we become political. In this case, it is not just the city coming together, but the entire world, as this event attracts the largest number of viewers on the planet. It becomes political from the moment that 1.5 to 2 billion people are watching the same thing at the same time. And, as it is a “rendezvous” that the world keeps every four years, it is important to look ourselves in the eye. It is important to see our wealth, our diversity and the strength of this world as a whole, as well as the problems it faces, such as the ecological issues or the wars challenging our planet today. The Olympic Games are, after all, part of a historical tradition of peace, dating back to the time of Iphitos, the king of Elis.

You’re referring to the founding legend of the Olympic Games...
Precisely. According to the legend, King Iphitos consulted the oracle about ending both a disease that was killing Greeks and the civil wars tearing through the Greek world. The oracle advised him to restore the Olympic

Τι θέλετε να νιώσουν οι θεατές που θα παρακολουθήσουν την τελετή έναρξης;
Πρώτα απ' όλα, πρέπει να πω ότι η τελετή αυτή έχει σχεδιαστεί για να γιορτάσει τους αθλητές και την είσοδό τους στο Παρίσι. Πρόκειται για μια τελετή προς τιμήν τους. Κι έπειτα θέλω επίσης να εκφράσω την πίστη μου στη δύναμη της συνειδητοποίησης ότι είμαστε όλοι μαζί ζωντανοί, στον ίδιο τόπο, τον πλανήτη μας, την ίδια στιγμή, σήμερα, τον Ιούλιο του 2024. Η συνειδητοποίηση ότι αποτελούμε ένα μεγάλο σύνολο είναι απαραίτητη για να μπορούμε να ζούμε καλύτερα μαζί, να γιορτάζουμε και να αγωνιζόμαστε ενάντια σε οτιδήποτε μπορεί να μας χωρίσει ή να μας υπονομεύσει. Αυτή τη δύναμη της συλλογικότητας, αυτή τη δύναμη του ανθρώπου, αυτό θα ήθελα να εορταστεί, αυτό θα ήθελα να χαραχτεί στη μνήμη των ανθρώπων το βράδυ της τελετής έναρξης.

Αν βάζατε έναν τίτλο στην τελετή αυτή, ποιος θα ήταν αυτός;
Υπάρχουν αρκετοί τους οποίους θα μπορούσα να σκεφτώ. Θα ήταν ίσως κάτι που περιστρέφεται γύρω από την επανάσταση. Ξέρετε, υπάρχει ένα τραγούδι της Γαλλικής Επανάστασης που λέει «ça ira, ça ira, ça ira», «όλα θα πάνε καλά». Είναι το μεγάλο τραγούδι της Επανάστασης. Ίσως αυτό θα μπορούσε να είναι ο τίτλος. Να πούμε ότι μπορεί να φοβόμαστε, μπορεί να ανησυχούμε, αλλά ότι μαζί θα γίνουμε πιο δυνατοί, ότι πρέπει να είμαστε συσπειρωμένοι και να δίνουμε ελπίδα ο ένας στον άλλο. Ο τίτλος λοιπόν της τελετής θα μπορούσε να είναι αυτό το επαναστατικό τραγούδι που φέρει το μήνυμα ότι «όλα θα πάνε καλά».

©ANTHONY DORFMANN

Games. So, the Games were brought back, precisely with the desire for peace and for a cure. And this is a very powerful message, I believe. Peace and a cure. And the cure does not necessarily have to be for physical illnesses; it can be for human ills like racism, homophobia and every other form of discrimination. I believe the Olympic Games embody these values. So, yes, it is a political statement, because it is also a celebration of life and of humanity. And I believe that you cannot celebrate humanity if you are not fully aware. So it's my belief that we need to celebrate consciously, so that we can be stronger, stronger in unity, after the Olympic Games.

In what other ways will the civilisation of Greece be present in the Paris Games?
You know, I talk about Greece every day because the Greek vessel with the Greek team will be the first boat of athletes in the grand procession into Paris, triumphantly proclaiming the start of the celebrations. In fact, we're using the grandeur of the ancient celebrations as our model. So, the Greek ship will give the starting signal. And since there will be a grand parade following Greece, we talk about that Greek vessel every day, about giving it the starting signal on time, organising its departure, and so on. So, doing what I'm doing, Greece has become my point of reference. There will also be a reference to Europe in the opening ceremony. As for the closing ceremony, I'm working on a story, on a return to the roots of the Games, and I think, I hope, that this will be a beautiful homage to Greek civilisation and Greek history.

What do you want the audience to feel when watching the opening ceremony?
First of all, I have to say that this ceremony has been designed to celebrate the athletes and their entrance into Paris. It's a celebration in their honour. I also want to express my faith in the power of the realisation that we're all here, alive, in the same place, on this planet, at the same moment, right now, in July 2024. The realisation that we're one big whole is essential to us being able to live together on better terms, to celebrate and to fight against anything that might divide us or undermine us. The strength of the collective, of humanity, this is what I want to celebrate, what I want to remain etched in the memories of people on the night of the opening ceremony.

If you were to put a title on the ceremony, what would it be?
There are quite a few I could think of. It would, perhaps, be something relevant to the idea of revolution. You know, there's a song from the French Revolution that goes: "Ça ira, ça ira, ça ira," which is to say, "Everything will be fine." It's the anthem of the Revolution. Perhaps this could be the title of the opening ceremony. A declaration that we may be afraid, we may be concerned, but together we'll be stronger, that we need to stick together and give each other hope. Yes, the title of the ceremony could be from the revolutionary song that conveys the message that "Everything will be fine."

«Για μένα, στη δουλειά που κάνω αυτή τη στιγμή, η Ελλάδα είναι το σημείο αναφοράς μου».

"Doing what I'm doing, Greece has become my point of reference."